

Из опыта работы среди студентов, можно сказать, что методы воспитания нельзя выбирать произвольно. Будучи очень гибким и тонким инструментом прикосновения к личности, метод воспитания всегда должен быть обращен к коллективу, использоваться с учетом его динамики, зрелости, организованности. Это означает, что выбор методов подчиняется ряду закономерностей и зависимостей, среди которых первостепенное значение имеют цель, содержание и принципы воспитания, конкретная педагогическая задача и условия.

Значительное место в воспитательном процессе занимает коллектив. Реализация достижений лучших студентов и студенческих групп в повышении качества учебного труда позволяет использовать ряд методов и приемов, которые могут благотворно влиять не только на развитие личности, но и коллектива в целом. Среди них, в частности, общественное мнение коллектива – испытанное средство формирования положительных качеств личности, одно из движущих сил воспитания молодого специалиста.

Кураторство – одна из форм учебно-воспитательной работы со студентами на факультете. Многолетний опыт показывает, что кураторство – это незаменимая и эффективная система взаимодействия преподавателей и студентов. Она позволяет решать многие задачи, в том числе оказывать студентам помощь в учебе и других возникающих проблемах, передавать молодежи жизненный опыт, знания и традиции, оказывать определенное воздействие на их мировоззрение и поведение.

О.В. Леонова

(Національний гірничий університет)

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЩО РЕГУЛЮЄ АДМІНІСТРАТИВНІ ВІДНОСИНИ В СФЕРІ НАДРОКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку вітчизняного законодавства про надра правове регулювання відносин надрокористування здійснюється з метою забезпечення раціонального, комплексного використання надр для задоволення потреб у мінеральній сировині та інших потреб суспільного виробництва, охорони надр, гарантування при користуванні надрами безпеки людей, майна та навколишнього природного середовища, а також охорона прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій та громадян. Під надрокористування розуміється діяльність користувачів надрами, що передбачена та захищена законом, і яка здійснюється на території України або на територіях, що підпадають під її юрисдикцію, спрямовану, у відповідності з цільовим призначенням виду надрокористування, на використання корисних якостей конкретної ділянки надр для вивчення, розвідки, видобутку або використання іншим чином ресурсів, що в них містяться, включаючи корисні копалини [2, с. 68].

Виходячи з офіційного тлумачення поняття «законодавство», під ним слід розуміти закони України, чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також постанови Верховної Ради України, укази Президента України, декрети і постанови Кабінету Міністрів України, прийняті в межах їх повноважень та відповідно до Конституції України і законів України [10, ст.21]. Законодавство про надра та надрокористування знаходиться у виключному віданні держави. Законодавство про надра та надрокористування складається з Кодексу України про надра (далі КУпН) [8], Модельного кодексу про надра та надрокористування для держав-учасниць СНД (далі Модельний кодекс) [4], інших законів, постанов Верховної Ради України, указів Президента України, декретів і постанов Кабінету Міністрів України, а також інших нормативно-правових актів міністерств, відомств, державних органів та органів місцевого самоврядування.

Основним нормативно-правовим актом, що регулює адміністративні відносини в сфері надрокористування в Україні є КУпН [8]. Водночас Україна будучи державою-учасницею СНД зобов'язана при врегулюванні відносин надрокористування дотримуватися і Модельного кодексу [4]. Відповідно до цього міжнародного документу відносинами, що регулюються законодавством про надра та надрокористування є відносини, що виникають з приводу використання і охорони надр, з приводу порядку здійснення державного управління та регулювання в сфері використання та охорони надр, особливостей виникнення, здійснення та припинення прав на ділянки надр, а також правового положення надрокористування та їх господарської діяльності, питання володіння, користування та розпорядження надрами, а також інші відносини, пов'язані з використанням та охороною надр [4].

Важливу роль при врегулюванні відносин надрокористування відіграють підзаконні нормативно-правові акти. Так, наприклад, постанови Кабінету Міністрів України: 1) визначають порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами; 2) закріплюють порядок надання гірничих відводів [5]; 3) затверджують переліки корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення [5]; 4) встановлюють статус державних органів, що регулюють відносини надрокористування [7]; 5) закріплюють перелік органів, що мають право проводити ліцензування господарської діяльності, пов'язаної із використанням надр [6] тощо.

Укази Президента України визначають правовий статус уповноважених державних органів, що регулюють процес надрокористування, а також деталізують їх повноваження [9]. Президент України контролює використання природних ресурсів та приймає укази про підвищення ефективності державного управління у сфері використання природних ресурсів [9].

Важливу роль при регулюванні відносин надрокористування відіграють накази Міністерства екології та природних ресурсів України. Так нормативно-правовими актами цього рівня визначаються форма спеціального дозволу на користування надрами; порядок переоформлення спеціальних дозволів на користування надрами; ліцензійні умови провадження господарської діяльності

з пошуку (розвідки) корисних копалин, тощо. Через складність відносин надрокористування при їх врегулюванні застосовуються також підзаконні нормативно-правові акти, прийняті декількома відомствами.

Акти законодавства про надра та надрокористування не мають зворотної сили та застосовуються до гірничих відносин, що виникли вже після введення в дію нормативно-правові акти, що їх регулюють. Якщо права користування ділянками надр виникли до введення в дію законодавства про надра та надрокористування, що встановлюють інші права та обов'язки відповідних учасників гірничих відносин, то зберігається сила права та обов'язку, що була визначена у відповідності з законодавством, що діяло раніше.

Законодавство про надра України знаходиться в процесі становлення, і не є досконалим. Ми маємо можливість спостерігати пробіли, неузгодженість його норм, й інколи цілковиту відсутність сталого термінологічного інструментарію для законотворчої роботи заважають швидкому вирішенню вищенаведених проблем [3].

Про недоліки чинного законодавства, що регулює відносини в сфері надрокористування та напрями їх усунення йдеться в Указі Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 червня 2003 року Про невідкладні заходи щодо підвищення ефективності надрокористування в Україні» [9]. Цим нормативним актом передбачалось внесення змін до: Кримінального кодексу України щодо кримінальної відповідальності за незаконне видобування корисних копалин загальнодержавного значення; Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запровадження адміністративної відповідальності за порушення умов спеціального дозволу (ліцензії) на користування надрами, а також за незаконне видобування корисних копалин місцевого значення, тощо.

Процес удосконалення законодавства, що регулює відносини надрокористування відбувається постійно. На підтвердження цього після Указу Президента України від 6 червня 2003 року № 485/2003 було прийнято Указ «Про заходи щодо забезпечення додержання законодавства у сфері надрокористування» від 05.07.2004 № 741/2004. Відповідно до цього нормативного акту передбачалось розглянути Верховною Радою України законопроекти про внесення змін до: Земельного кодексу України щодо вдосконалення порядку надання земельних ділянок для потреб, пов'язаних з користуванням надрами, а також до Закону України «Про нафту і газ» щодо визначення поважних причин, за яких користувач нафтогазоносними надрами не в змозі приступити до користування нафтогазоносними надрами, а також встановлення в натуральних одиницях максимальних обсягів видобування нафти і газу під час геологічного вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі дослідно-промислової розробки родовищ, тощо.

Сучасна законодавча база, що регулює відносини в сфері надрокористування є безсистемною і не завжди узгоджується з іншими галузями права. Сучасне законодавство про надра України знаходиться у стані розвитку, а тому йому притаманні такі риси, як непослідовність, незавершеність, деяка неузгодженість з іншими галузями права, відсутність

чітких юридичних визначень та гарантій. Для усунення цих недоліків необхідна дійова правова база та системний підхід до удосконалення механізму регулювання, управління та контролю за адміністративно-правовими відносинами в процесі використання та охорони надр.

Бібліографічні посилання:

1. Гірничий закон України від 6 жовтня 1999 року N 1127-XIV // Відомості Верховної Ради України, 1999. — N 50. — ст.433

2. Гудков С.В. Правовое обеспечение государственного регулирования недропользования : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Гудков Сергей Викторович. — Москва, 2005 — 234 с.

3. Макаренко О.Ю. Юридичне визначення надр // [Електронний ресурс] — Режим доступу : nadra.kiev.ua/node/5

4. Модельный кодекс о недрах и недропользовании для государств-участников СНГ: Постановление N 20-8 от 7 декабря 2002 года. — Принят на двадцатом пленарном заседании Межпарламентской Ассамблеи государств-участников СНГ

5. Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 грудня 1994 р. N 827 // [Електронний ресурс] Режим доступу: — <http://zakon.rada.gov.ua>

6. Про затвердження переліку органів ліцензування: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2000 р. N 1698 // [Електронний ресурс] Режим доступу: — <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Про заходи щодо забезпечення додержання законодавства у сфері надрокористування: Указ Президента України від 05.07.2004 № 741/2004// [Електронний ресурс] Режим доступу: — <http://zakon.rada.gov.ua>

8. Про надра: Кодекс України від 27 липня 1994 року N 132/94-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 36, ст.340

9. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 червня 2003 року Про невідкладні заходи щодо підвищення ефективності надрокористування в Україні: Указ Президента України від 6 червня 2003 року N 485/2003 // [Електронний ресурс] Режим доступу: — <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення ч. 3 ст. 21 КЗпП України від 9 липня 1998 р. № 12-рп/98

Т.С. Мазепа, І.В. Мілаш

(Харківський державний університет харчування та торгівлі)

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ ЯК ВИМОГА КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ ВИЩОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Модернізація вітчизняної системи освіти в сучасних умовах є досить трудомістким процесом, покликаним вирішити питання «чому учити»? , «як вчити»? і «які критерії оцінки якості освіти»? в контексті компетентнісного підходу. Інноваційні освітні програми вищих навчальних закладів припускають не просто отримання студентами певного обсягу знань і умінь – основною метою процесу навчання стає ефективно